

PROGRAMACIÓ

ITALIÀ APLICAT AL CANT

Riccardo Cassetta

**Conservatori Professional de Música de
Menorca**

curs 2018/2019

INTRODUCCIÓ

El cant és sense dubte l'única disciplina musical lligada a altres disciplines artístiques a través d'undels mitjans principals de comunicació i expressió: la paraula. El text està en l'orige mateix de tota la música cantada, fins al punt que als començaments de la literatura musical es deuen de cercar als primers testimonis que es conserven de cerimonies religioses i de lirica popular que foren composts per a ser cantats.

Degut a que text i música són lligats des del seu orige a la música cantada, l'especialitat de cant deu d'incloure una assignatura destinada a l'aprenentatge dels principals idiomas que són emprats a la música clàssica.

Abans de transmetre un missatge es necessari entendre-lo per a, després, fer-ho arribar de forma intel·ligible al receptor, llavors hi ha una necessitat d'entendre un text per a poder comunicar-lo amb plé sentit.

L'aprenentatge d'un idioma aplicat al cant ha d'acompanyar als estudis vocals, el coneixement de l'idioma deu d'acompanyar sempre al progressiu domini de la técnica vocal.

Gran part del llegat de la literatura musical vocal a l'assignatura de Cant està llengua italiana. Moltes aries i cançons están escrites en italià antic i sotmeses a procesos d'adaptació vocal, com ara el *troncamento*. Aquesta estreta relació i interdependencia de la partitura vocal amb la llengua, fonética i literatura, fan necessària l'assignatura d'*Italià aplicat al Cant* a la formació global i interdisciplinària característica d'un cantant.

D'altra banda, la necessitat expressiva obliga al cantant a la correcta pronunciació, articulació, comprensió i memorització dels textos en italià. És aquí l'importància de l'estudi de l'italià com a disciplina complementària al curriculum de l'estudiant de Cant.

Objectius generals

L'objectiu general és que l'alumnat adquireixi uns coneixements bàsics d'italià que li permetin de declamar un text extret d'una partitura de forma correcta pel que fa a l'articulació, pronúncia i accentuació.

També pretenem que l'alumnat entengui els textos objecte d'estudi (o, quan això sigui massa difícil, dotar-lo si més no de les eines que li permetin d'entendre-lo amb l'ajut del diccionari), ja que aquesta és l'única manera d'assegurar-se que serà capaç de transmetre aquests textos amb plé sentit.

Es considera per tant que els alumnes hauran de desenvolupar les següents capacitats:

- Conèixer bé la fonètica de la llengua italiana.
- Comprendre diversos tipus de missatges orals i escrits en llengua italiana.
- Llegir textos escrits d'un nivell adequat a la seva capacitat.
- Emprar la lectura de textos per tal de familiaritzar-se amb els diferents registres lingüístics de la llengua quotidiana i literària.
- Valorar la importància de la llengua dintre d'un text cantat.

Continguts generals

- Comprensió global de missatges orals.
- Reproducció i producció de missatges orals.
- Entrenament de les destreses fonètiques (articulació, emissió correcta, reconeixement i diferenciació auditiva dels fonemes, pronúncia correcta, aplicació a la fonètica cantada, coneixement de les regles del sistema fonètic i fonològic italià).
- Utilització d'un repertori individualitzat per a l'adquisició i realització automatitzada del sistema fonètic i fonològic.
- Comprensió global dels textos poètico-literaris i coneixement del seu context històric, cultural i artístic.
- Anàlisi fonètica per tal de poder diferenciar signes de forma autònoma.

Criteris d'avaluació

- Cantar en llengua italiana amb la dicció i articulació correctes, de forma intel·ligible i vocalment saludable.
- Ser capaç de traduir textos de l'italià del seu repertori utilitzant un diccionari i la gramàtica apresada.
- Ser capaç de llegir textos en italià del seu repertori.
- Saber llegir textos en AFI en llengua italiana.

Criteris de qualificació

Es tindrà en compte el grau d'assimilació dels procediments tècnics i dels continguts programats en cada nivell i la seva aplicació durant la interpretació.

Es puntuarà d'1 a 10, i partir d'una puntuació de 5 es considera que l'assignatura estarà

aprovada.

Continguts i temporalització per cursos

El currículum actual dels estudis de cant preveu que l'assignatura *Italià aplicat al cant* es donarà en tres anys, amb una dedicació d'una hora setmanal. En tractar-se de matèria acumulativa i de formació contínua, sempre se pressuposa que els objectius, continguts i criteris d'avaluació dels cursos anteriors també formen part del curs superior. En cada curs s'esmenten per tant només els punts nous.

PRIMER CURS

Objectius específics

Proveir a l'alumne dels coneixements bàsics de llengua italiana per a facilitar la comprensió dels textos del seu repertori.

Familiaritzar-se amb el so de la llengua italiana, i amb certes regles fonètiques bàsiques.

Continguts específics

Gramàtica bàsica italiana. Diferenciació dels diferents tipus de mots (noms, verbs, articles, etc.). Reconeixement dels diferents articles, pronoms, preposicions, conjuncions i altres connectors.

Conjugació dels verbs en present d'indicatiu.

Pràctica de la lectura prosodiant sobre el repertori propi.

Introducció i reconeixement de l'AFI.

Comprensió de textos amb l'ajut del diccionari.

Avaluació

Transcriure textos a l'AFI.

Ser capaç de llegir texts italians, i del seu repertori, amb una dicció italiana bàsica.

SEGON CURS

Objectius específics

Dominar la gramàtica i sintaxi italiana a un nivell bàsic que permeti formar frases orals i escrites d'estructures senzilles.

Aprendre un vocabulari bàsic, que inclogui el propi del món del cant.

Continguts específics

L'oració principal i es seu ordre i sintaxi.

Vocabulari bàsic i del món musical.

Comprensió de missatges orals senzills

Transcripció fonètica a l'AFI de cançons del repertori de aries.

Lectura fonètica en AFI: Lectura de fragments.

Prosòdia del repertori per a practicar l'articulació correcta.

Avaluació

Construcció de frases senzilles en llengua italiana.

Ser capaç de traduir textos en italià del seu repertori utilitzant un diccionari i la gramàtica apresada.

Ser capaç de llegir texts en italià del seu repertori.

Saber transcriure un text en italià a l'AFI, aplicant les regles fonètiques de la llengua italiana.

Materials i recursos didàctics

Brioschi, Martini, L'italiano nell'aria 1, Edilingua, Roma, 2015

Carresi, Chiarenza, Frollano, L'italiano all'opera, Bonacci ed. Roma, 1998

Slovacchia, Kaunzner, Suoni, accento, intonazione, Bonacci ed. Roma, 2000

Dall'Armellina, Turolla, Gori, Giocare con la fonetica, Alma ed., Firenze, 2005

Tam, Laura: Diccionario bilingüe, Hoepli Editore, Milano, 2000.

Trifone, Pietro e Palermo, Massimo: Grammatica italiana di base, Zanichelli Editore, 2000.

Dizionario Garzanti della Lingua Italiana, Aldo Garzanti Editore, Milano, 1968

Així mateix, es preveu la utilització d'altres materials per a l'aprenentatge de l'idioma que es poden trobar en línia, així com l'audició de textos italians tant recitats com cantats que es poden trobar a Internet.

Activitats complementàries i extraescolars

Assistència a concerts, conferències o activitats d'interès en llengua italiana o sobre la seva llengua, música i cultura.

Visionat o audició d'òperes i concerts de opera dins l'aula.

**Escola Oficial d'Idiomes de Maó
Departament de Italià**

Full informatiu

ANNO SCOLASTICO: 2018/2019 **LIVELLO:** Aplicat al cant 1
Nome del professore: RICCARDO CASSETTA
E-mail: rcassetta@eoimao.com
Orario delle lezioni: martedì dalle 15:50 alle 16:45
Orario di ricevimento: giovedì dalle 16 alle 17 (prenotarsi via e-mail)
Web della scuola: <http://www.eoimao.com>

Materiale didattico necessario

Libro di testo:

- Brioschi, Martini: L'italiano nell'aria 1, Edilingua, Roma, 2015 ISBN 978-88-9843-333-9

Altro materiale consigliato:

Carresi, Chiarenza, Frollano, L'italiano all'opera, Bonacci ed. Roma, 1998

Slovacchia, Kaunzner, Suoni, accento, intonazione, Bonacci ed. Roma, 2000

Dall'Armellina, Turolla, Gori, Giocare con la fonetica, Alma ed., Firenze, 2005

Tam, Laura: Dizionario bilingüe, Hoepli Editore, Milano, 2000.

Trifone, Pietro e Palermo, Massimo: Grammatica italiana di base, Zanichelli Editore, 2000.

Dizionario Garzanti della Lingua Italiana, Aldo Garzanti Editore, Milano, 1968

Valutazione

Costruzione di frasi semplici in lingua italiana.

Essere capaci di tradurre testi in italiano utilizzando il vocabolario e la grammatica appresi in classe.

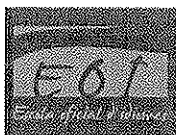
Essere capaci di leggere testi in italiano inerenti al canto.

Saper trascrivere un testo in italiano applicando le regole fonetiche della lingua italiana.

Frequenza minima: 80%

Ricordati:

- Chiedi l'amicizia alla scuola su Facebook: EOI di Mahón
- Verifica i tuoi voti su Centrosnet: <http://eoimao.com/index.php/alumnat-notes>
- Utilizza il tuo carnet scolastico: <http://eoimao.com/index.php/alumnat-carnet>

**Escola Oficial d'Idiomes de Maó
Departament de Italià**

Full informatiu

ANNO SCOLASTICO: 2018/2019 **LIVELLO: Aplicat al cant 2**
Nome del professore: RICCARDO CASSETTA
E-mail: rcassetta@eoimao.com
Orario delle lezioni: mercoledì dalle 15:50 alle 16:45
Orario di ricevimento: giovedì dalle 16 alle 17 (prenotarsi via e-mail)
Web della scuola: <http://www.eoimao.com>

Materiale didattico necessario

Libro di testo:

- Brioschi, Martini: L'italiano nell'aria 2, Edilingua, Roma, 2015

Altro materiale consigliato:

Carresi, Chiarenza, Frollano, L'italiano all'opera, Bonacci ed. Roma, 1998

Slovacchia, Kaunzner, Suoni, accento, intonazione, Bonacci ed. Roma, 2000

Dall'Armellina, Turolla, Gori, Giocare con la fonetica, Alma ed., Firenze, 2005

Tam, Laura: Dizionario bilingüe, Hoepli Editore, Milano, 2000.

Trifone, Pietro e Palermo, Massimo: Grammatica italiana di base, Zanichelli Editore, 2000.

Dizionario Garzanti della Lingua Italiana, Aldo Garzanti Editore, Milano, 1968

Valutazione

Costruzione di frasi semplici in lingua italiana.

Essere capaci di tradurre testi in italiano utilizzando il vocabolario e la grammatica appresi in classe.

Essere capaci di leggere testi in italiano inerenti al canto.

Saper trascrivere un testo in italiano applicando le regole fonetiche della lingua italiana.

Frequenza minima: 80%

Ricordati:

- Chiedi l'amicizia alla scuola su Facebook: EOI di Mahón
- Verifica i tuoi voti su Centrosnet: <http://eoimao.com/index.php/alumnat-notes>
- Utilizza il tuo carnet scolastico: <http://eoimao.com/index.php/alumnat-carnet>